

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декаан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
29 " 05 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри ветеринарної
епідеміології та охорони здоров'я тварин
Протокол № 5 від «15» 05 2024 р.

Завідувач кафедри ветеринарної
епідеміології та охорони здоров'я тварин
Володимир МЕЛЬНИК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»
д.вет.н., завідувач кафедри внутрішніх
хвороб тварин
Наталія ГРУЩАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ветеринарні превентивні технології заразних хвороб
овець та кіз

Галузь знань – Ветеринарна медицина
спеціальність - 211 – «Ветеринарна медицина»
освітня програма Ветеринарна медицина
Факультет Ветеринарної медицини

Розробник: Ситнік Віталій Анатолійович к.вет.н., доцент кафедри ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни

Ветеринарні превентивні технології заразних хвороб

ОВЕЧОК І КІЗ

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	211 – «Ветеринарна медицина»	
Освітня програма	Ветеринарна медицина	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	105	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	6	
Семестр	12	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	45 год.	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета опанування методики та технологій лікарської справи в діагностиці та профілактиці інфекційних хвороб овечок і кіз.

Завдання:

- вміти оцінювати епізоотичний стан тваринницьких об'єктів, місцевості, пасовищ, водоймищ та інших об'єктів;
- ознайомити магістрів з структурою та особливостями роботи бактеріологічного, серологічного та вірусологічного відділів лабораторії ветеринарної медицини;
- вивчити методику складання протиепізоотичних заходів по забезпеченню благополуччя господарств, населених пунктів щодо інфекційних та інвазійних хвороб;
- опанувати методику проведення дезінфекції, дезінвазії, дезінсекції та дератизації тваринницьких ферм та інших об'єктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- принципи контролю за охороною території України або її окремих регіонів від занесення з територій інших країн збудників транскордонних та інших заразних хвороб тварин;
- організацію і проведення планових діагностичних досліджень і профілактичних обробок проти інфекційних та інвазійних хвороб;
- заходи біобезпеки щодо охорони навколишнього середовища і тваринницьких об'єктів від проникнення збудників заразних хвороб;
- здійснювати контроль за дотриманням обслуговуючим персоналом ветеринарно-санітарних правил утримання та забезпечення благополуччя тварин;
- як організувати профілактичну дезінфекцію, дезінвазію, дезінсекцію та дератизацію тваринницьких ферм та інших об'єктів;
- вивчити методика складання протиепізоотичних заходів по забезпеченню благополуччя господарств, населених пунктів щодо інфекційних та інвазійних хвороб;
- ознайомитись з існуючими Державними стандартами лабораторної діагностики інфекційних хвороб тварин бактеріальної, мікологічної та вірусної природи;
- повну схему лабораторної діагностики найважливіших бактеріальних інфекцій;
- нові методи серологічної діагностики інфекційних захворювань тварин (ІФА, РІФ, ПЛР та ін.);
- методики зажиттєвої діагностики інфекційних хвороб жуйних;
- ефективність сучасних протимікробних лікарських засобів широкого спектру дії;
- морфологічні зміни крові жуйних тварин при застосуванні протимікробних лікарських засобів;
- біохімічні зміни крові у жуйних при застосуванні протимікробних лікарських засобів;
- сучасну динаміку найбільш поширених в Україні інфекційних хвороб овечок і кіз.

вміти:

- передбачити можливість виникнення і поширення хвороб жуйних тварин;
- своєчасно визначати прогноз щодо перебігу і закінчення хвороби;
- запобігати виникненню ускладнень у тварин при щепленні, введенні лікарських речовин, сироваток, тканинних препаратів, проведенні хірургічних операцій, проведенні масових ветеринарних обробок, транспортуванні тварин тощо;
- проводити санацію тваринницьких приміщень хімічними, біологічними і фізичними методами;
- проводити перевірку ветеринарних документів, транспортних засобів, огляд тварин та підконтрольних вантажів, що імпортуються, експортуються, є транзитними чи перевозяться в межах держави;
- організувати і проводити профілактичний карантин;
- оформити експертизи при завершенні досліджень;
- організувати заходи з ліквідації транскордонних та емерджентних хвороб дрібної рогатої худоби;
- проводити заходи щодо недопущення зараження фахівців ветеринарної медицини хворобами, спільними для тварин і людей, при виконанні ними комплексу заходів, спрямованих на ліквідацію хвороби;
- проводити заходи щодо недопущення зараження обслуговуючого персоналу хворобами, спільними для тварин і людей, при догляді за інфекційно хворими тваринами.

НАБУТТЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконаних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- Здатність організовувати і проводити епізоотологічне обстеження підприємств;
- Здатність організовувати і проводити лабораторні і спеціальні дослідження й аналізувати їх результати;
- Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин заразної та не заразної етіології;
- Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології;
- Здатність організовувати, здійснювати і контролювати ветеринарний документообіг.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

- Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для людей та тварин;
- пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження;
- формулювати висновки на основі обраних методів лікування та профілактики заразних хвороб за певних технологічних процесів у скотарстві;
- Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин;
- Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Ветеринарно-санітарні та протиепізоотичні заходи за транскордонних хвороб овечок і кіз														
Тема 1. Превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи сьогодення проти бруцельозу		9	2	2			5							
Тема 2. Ящур емерджентне транскордонне захворювання та різниця в заходах з ліквідації інфекції в різних країнах		9	2	2			5							
Тема 3. Туберкульоз у овечок і кіз		9	2	2			5							
Тема 4. Етіопатогенез та		9	2	2			5							

превентивні заходи з анаеробних інфекції овечок і кіз														
Тема 5. Етіологічні та та епізоотологічні особливості стахіботріотоксикозу жуйних тварин		9	2	2			5							
Тема 6 Превентивні заходи щодо факторних хвороб молодняка		9	2	2			5							
Тема 7. Епізоотичні особливості превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при некробактеріозі дрібних жуйних		9	2	2			5							
Змістовий модуль 2. Ветеринарно-санітарні та протиепізоотичні заходи за факторних хвороб овечок і кіз														
Тема 8. Чума дрібної рогатої худоби.		9	2	2			5							
Тема 9. Особливості перебігу та діагностики латентних захворювань на прикладі паратуберкульозу кіз (хвороба Джона)		9	2	2			5							
Тема 10. Особливості перебігу, діагностики та ліквідації маститів інфекційної етіології		9	2	2			5							
Тема 11. Превентивні заходи з блутангу, що базуються на Міжнародних регламентах з транскордонних хвороб.		9	2	2			5							
Тема 12. Інфекційний казеозний лімфоденіт овець		9	2	2			5							
Тема 13. Особливості перебігу,		9	2	2			5							

діагностики та ліквідації скрепі овечок													
Тема 14 Імунобіологічна корекція мікрофлори кишечника запурука у профілактиці інфекційних хвороб тварин та підвищенні показників продуктивності тварин		9	2	2			5						
Тема 15 Обмежуючі заходи у скотарстві за кодексом наземних тварин		9	2	2			5						
Разом за змістовим модулем 1	30/30		30	30			45						
Усього годин	105												

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації сибірки у жуйних тварин	2
2	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації, лістеріозу	2
3	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації, ієрсиніозів	2
4	Техніка і методика проведення діагностичних досліджень тварин за підозри на кампілобактеріоз	2
5	Особливості перебігу діагностики та ліквідації мікозів і мікотоксикозів	2
6	Епізоотологічні та превентивні заходи щодо агалакції овечок і кіз	2
7	Епізоотологічні особливості, діагностика та ліквідація інфекційного маститу овечок і кіз	2
8	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації копитної гнилі, овечок і кіз	2
9	Перебіг та діагностика віспи у овечок і кіз	2
10	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації рикетсіозів дрібних жуйних	2
11	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації злоякісного набряку та ЕМКАРУ	2
12	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації Вісна-Меді	2
13	Превентивні заходи щодо колібактеріозу і стрептококозу	2
14	Превентивні заходи щодо пастерельозу сальмонельозу	2
15	Заходи з біозахисту на фермах по вирощуванню овечок і кіз	2
ВСЬОГО		30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації Вісна-Меді	2

2	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації контагіозного пустульозного дерматиту овечок і кіз	4
3	Епізоотологічні особливості, превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при інфекційній ентеротоксимії овець	4
4	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації інфекційної агалактиї овець	2
5	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації інфекційного маститу	4
6	Ветеринарний обіг	10
7	Ветеринарна звітність	8
8	Планування протиепізоотичних заходів	8
9	Організація протиепізоотичних заходів при ліквідації інфекційних хвороб	3
		45

5. Засоби діагностики результатів навчання: екзамен, модульні тести.

6. Методи навчання: практичний метод (практичні заняття).

7. Методи оцінювання: усне опитування, модульні тестування, екзамен.

Форми організації контролю знань, система оцінювання – контроль знань здійснюється шляхом виконання студентами лабораторних робіт, виступів з доповідями, складання модульних контрольних робіт за модульно-рейтинговою системою.

Поточний контроль знань студентів здійснюється на лабораторних заняттях і полягає в проведенні попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах.

Підсумковий контроль включає модульну форму підсумкового контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять і його результати враховуються при виставленні підсумкової оцінки.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену (12-й семестр) в обсязі навчального матеріалу і в терміни, встановлені навчальним планом.

8. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R**_{дис} (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R**_{нр} (до 70 балів): **R**_{дис} = **R**_{нр} + **R**_{ат}.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України elearn –

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4141>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Законодавство України про ветеринарну медицину. За ред. П.П.Достоевського та В.І.Хоменко. - К.: Урожай. - 1999.-592 с.
2. Литвин В.П., Ярчук Б.М./Загальна епізоотологія/ К. - 1995. - 256 с.
3. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін.. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.:Аграрна наука, 2002.-400с
4. Литвиненко В.М., Мельник В.В, Недосєков В.В., Мартинюк О.Г., Сорокіна Н.Г. Епізоотологія у схемах і діаграмах. Навчальний посібник. Київ НУБіП - 2022. - С.310.
5. Литвиненко В.М. Вакцинопрофілактика захворювань птахів. Навчальний посібник для студентів магістратури факультету ветеринарної медицини. Київ - 2016. - С.164.
6. Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П., Корнієнко Л.Є., Домбровський О.Б., Тирсін Р.В., Корнієнко Л.М. Загальна епізоотологія. /Б.М. Ярчук, П.І. Вербицький , В.П. Литвин/ Підручник – Біла Церква. – 2002. – 656 с.
7. Галатюк О.Є., Радзиховський М.Л. Організація профілактичних та оздоровчих заходів при інфекційних хворобах тварин/О.Є. Галатюк, М.Л. Радзиховський. Методичний посібник. – Житомир. – 2013. – 456 с.
8. Ткаченко О.А., Лаврів П.Ю., Алексєєва Н.В., Зажарський В.В., Білан Н.В., Давиденко П.В., Антонік І.І. Інфекційні хвороби овець і кіз. Навчальний посібник. Житомир «Полісся»,2012 – 372с.
9. Корнієнко Л.Є., Наливайко Л.І., Недосєков В.В., Ушкалов В.О., Ярчук Б.М., Корнієнко Л.М., Дудніков Л.А. Інфекційні хвороби птиці/ - 2012. - 528 с.
10. Недосєков В.В., Макаров В.В., Мельник В.В. Посібник по викоріненню хвороб шляхом стемпінг-аут/ В.В. Недосєков , В.В. Макаров, В.В. Мельник. Навчальний посібник. – Київ. - 2011. – 123 с.
11. Корнієнко Л.Є., Бусол В.О., Недосєков В.В., Ушкалов В.О., Головка А.М., Корнієнко Л.М., Ярчук Б.М., Дудніков Л.А. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом/ Л.Є. Корнієнко, В.О. Бусол, В.В. Недосєков. Навчальний посібник /За редакцією Л.Є. Корнієнка. – Біла Церква. – 2010. – 272 с.
12. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ В.В. Недосєков, В.В. Макаров. Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
13. www.vet.gov.ua
14. www.rada.gov.ua
15. www.nau.ua
16. Законодавство України/ Верховна рада України. <http://zakon2.rada.gov.ua>
17. Епізоотологічний словник / В.В. Поліщук - 2013. <http://twin.nauu.kiev.ua/vet/vpol.nsf/b3266a3c17f9bb7085256b870069c0a9/80d1fd7045cca177c225730700364b9a?OpenDocument>
18. Спеціальна епізоотологія / А. Ф. Каришева - 2002. <http://medbib.in.ua/spetsialna-epizootologiya.html>